

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. Forma examinandi Reum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

Die Mense Anno.

vanis, & inutilibus, sed de ipsis criminibus, & de circumstantijs adjacentibus, prout opportunius videbitur. Regulariter autem a generalibus incipiende sunt interrogaciones, deinde ad particularia descendendum, utque dum pervenitur ad crimen ipsum particulare, cum adjunctis & iudicijs, ut Reus intelligat ex interrogacionibus, jam detectum esse crimen.

Præterea supposita semiplena probatione, vel iudicijs æquivalentibus, à Reo semper exigendum juramentum ad extorquendam veritatem. Quare Prælati juramentum non debent temere exigere: quia illud finerationabili & sufficienti causa extorquendo, nisi servato Juris ordine graviter peccant, ut resolvit Rodericus q. 19. art. 11.

Reus interrogari non debet vinculis constructus, aut carcere inclusus; sed potius eductus de carcere, vinculisque solutus: quod si contigerit illum aliqua rationabili de causa ante liberationem à vinculis interrogari; curandum tamen omnino erit, omnem vim, atque metum à Reorum animis abesse, ut omnia Jura decernunt. Quare à Secretario causæ in processu ita describi debet.

Præter N. carcere eductus, vinculisque solutus & liber, medio juramento interrogatus, respondit.

In Rei examine ejus nomen, civitas, conditio notanda sunt, & qualiter se aliàs habuerit in moribus, quomodo se gerat in examine, an pallear, rubeat, timeat, &c.

CAPVT IX.

Forma examinandi Reum.

Antequam Visitator procedat ad exigendam à Reo confessionem, debet omnia testimonia, & probationes ad propria capita, sive articulos reducere, Reoque sine nomine Testium in scriptis tradere, & si opus fuerit, illi aliquod temporis spatium, ut veritatem consideret, ac fateatur, concedere: modus verò examinis fieri poterit sequenti forma.

Die Mense Anno.

REVERENDISSIME PATER VISITATOR N. formato processu, ac juridicè examinatus Testibus, in causa denunciationis facta contra N. ab N. Procuratorem Monasterij N. decrevit (ne quod furis naturalis est, defensio Reus denegetur) prædicto P. N. Procuratore dari in scriptis copiam omnium articularum, & rerum, sive delictorum, de quibus juridicè fuit denunciatus, & per Testes plene convictus, ut ipse visis probationibus, quæ absque nomine testium ostendi debent, comperitum habeat, quid contra se probatum sit, veritatem fateatur, vel ut verè, & legitime illis, quæ ei objecta sunt, satisfaciat. Quare vocato prædicto P. N. Procuratore ad ejus præsentiam, impositoque ei præcepto, vel si opus fuerit, exigito juramento præcepti ei in virtute Spiritus Sancti, & sanctæ obedientiæ, & sub formali præcepto vel Juram. ut veritatem fateatur & omnino à mendacijs caveat.

P. N. Visitator.

P. N. Notarius.

Prædictus R. P. Visitator, vocato ad se P. N. ab N. Procuratore Monasterij N. monitusque sub prædicto præcepto, aut juramento de veritate, super inferius interrogandis, dicenda, ipse ad articulos propositos respondit ordine sequenti.

Quod si Visitatori magis expedire videatur Reo concedere aliquod tempus, ut ferò possit respondere, poterit illi suo arbitrio concedere. Quamvis consuetudo communis teneat, Reum non posse petere tempus ad deliberandum, quid debeat respondere, ut Rodericus q. 19. art. 2. ex communi Juristarum sententia resolvit, cui sententiæ communiter standum erit: nisi alia justa de causa tempus deliberandi à Visitatore concedatur.

Primo, denunciatur, sive accusatur prædictus N. Procurator Monast. N. quod pecunias Monast. expendit temere, præcipue in convivijs, tam suis amicis Monachis, quam alijs secularibus exhibitis, & quod ista convivia in scio Superiore, sæpius fuerint repetita, cum notabili dispendio honorum Monast. 77.

Secundo, Quod donaverit tres annulos aureos uni ex suis consanguineis.

Tertio, Quod forori prædicta consanguinea dederit catenulam auream.

Quarto, Quod sapias sine licentia Abbatis vestes, & alia utensilia pro aliorum Monachorum usu, non parvo, aut viliori precio comparaverit.

Quibus præmissis prædictus Pater Visitator præcepit Reo: ut ad prædictos articulos verè, ac sincerè respondeat, ante omnia illi exponens, se Juris ordinem in hac re ad unguem servasse, ac præterea exponat, primum, secundum, & tertium articulum plene esse probatos.

Si crimen Reus fateatur, nihil superest agendum, nisi ferre sententiam: si autem Reus voluerit respondere ad prædictos articulos, & suam probare innocentiam, vel Testibus aliquod opponere; præscribatur illi à Visitatore tempus, ut Testes ad sui defensionem adducere possit, oblatosque ab eo Testes iuxta ordinem præscriptum examinabit, quod si brevi tempore Testes non possit producere, terminus illi tribuendus ac prorogandus est, prout necessarium fuerit ad suas defensiones legitime faciendas: qui terminus illi nulla ratione denegandus est. Quod si Reus (proprie defensionis causa) à Visitatore probationis exemplar postulet, illud ei tacitis Testium nominibus, in scriptis tradere tenetur. Quod si Reus petierit etiam Testium nomina sibi revelari, licet hoc Regulariter fieri non debeat, in causa tamen gravissimæ culpæ, ex qua Rei expulsio à Religione, aut aliud gravissimum damnum retulere possit, pro pleniori Rei defensione, quæ Juris naturalis est, deroganda erunt & etiam Testium nomina, ut eruditè docet Emmanuel Rodericus, Tom. 2. quæst.

Regular. q. 26. art. primo,

CA-